

ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์*
POLITICAL ATTITUDES OF AMPHOE NAPHO BURIRAM PROVINCE
CITIZENS UNDER DEMOCRATIC MONARCHY

จตุรรัตน์ บัวจันทร์¹, จิดาภา ธีรศิริกุล², ชานชัย จิตรเหล้าอาพร³
 Jutarat Buajan¹, Jidapa Thirasirikul², Chanchai Chitlaoarporn³

มหาวิทยาลัยสยาม^{1,2,3}

Siam University, Thailand.^{1,2,3}

Email : jutaratbuajan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ และ 3) เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะให้ การส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยนี้เป็นการเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อายุ 20-60 ปี จำนวน 361 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจาก ประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อายุ 20-60 ปี จำนวน 361 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชน อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ช่วงอายุ ช่วงอายุ รายได้ ครอบครัว และอาชีพแตกต่างกัน ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ขณะที่ระดับการศึกษา แตกต่างกัน ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่าง กัน เป็นไปตามสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สำหรับ ปัจจัยการกล่อมเกลாதาสังคม บทบาทด้านสถาบันการศึกษา บทบาทด้านสื่อมวลชน และบทบาท ด้านองค์กรศาสนามีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชน อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และ 3) ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในชุมชน การสร้างความเชื่อมั่นใน รัฐบาล บทบาทของกลุ่มเพื่อสถาบันการศึกษา ครอบครัว สื่อมวลชน และองค์กรศาสนา โดยมุ่งเน้น การเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืนในระบบประชาธิปไตย

คำสำคัญ : 1. ความคิดการเมือง 2. ระบอบประชาธิปไตย 3. ประชาชนอำเภอนาโพธิ์ 4. จังหวัดบุรีรัมย์

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the level of democratic political thinking among the people of Na Pho District, Buriram Province, 2) to examine the factors affecting political thinking among the people of Na Pho District, Buriram Province, and 3) to develop recommendations for promoting political thinking among the people of Na Pho District, Buriram Province. The sample group consisted of 361 people aged 20-60 years from Na Pho District, Buriram Province. The statistics used included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation.

The results showed that: 1) the level of political thinking was moderate, 2) personal factors such as gender, age group, family income, and occupation did not lead to significant differences in political thinking, which was contrary to the hypothesis. However, educational levels showed significant differences in political thinking, as hypothesized, with statistical significance at the 0.05 level. Regarding socialization factors, the roles of educational institutions, the media, and religious organizations, had positive effect on political thinking at statistically significant level of .05, which aligned with the hypothesis. 3) The development of recommendations to promote democratic political thinking among the people of Na Pho District, Buriram Province, included promoting community political participation, building trust in the government, and emphasizing the roles of peer groups, educational institutions, family, media, and religious organizations. The focus was on enhancing knowledge, understanding, and sustainable participation in the democratic system.

Keywords : 1. Political attitudes 2. Democratic monarchy 3. Amphoe Na Phoe 4. Buriram Province

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ประเทศไทยในปัจจุบันดำเนินการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งเป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมผ่านกระบวนการเลือกตั้ง โดยยึดหลักเสรีภาพ นิติธรรม ความเสมอภาค และความยุติธรรมในการดำเนินการทั้งทางการเมืองและสังคม โดยหลักการสำคัญของระบอบนี้ คือ การเคารพสิทธิและเสียงของประชาชน โดยใช้หลักการเสียงข้างมากในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายเพื่อสนองต่อความต้องการของสังคม ขณะเดียวกันการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐบาลนั้นจะต้องยึดหลักการที่ได้รับความยินยอมจากประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้อย่างเสรีภายใต้ระบอบประชาธิปไตย โดยรัฐบาลได้ดำเนินการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับการกำหนดไว้ในมาตรา 247 ถึง 254 ของหมวด 14 ในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2560 (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้เปลี่ยนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนยังมีความรู้และความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยจำกัด เนื่องจากรูปแบบการปกครองเน้นที่โครงสร้างทางการเมืองมากกว่าการสร้างสิทธิของประชาชนอย่างแท้จริง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2546) อย่างไรก็ตาม สังคมไทยเริ่มเปิดกว้างต่อการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยมากขึ้นในยุคที่เทคโนโลยีและการสื่อสารมีความก้าวหน้า ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวคิดจากทั่วโลก การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ประชาชนไทยเริ่มตระหนักถึงคุณค่าของสิทธิและเสรีภาพในการปกครองที่พัฒนาขึ้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

ระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยนั้นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ผ่านกระบวนการเลือกตั้งตัวแทนที่จะทำหน้าที่แทนประชาชนในด้านการนิติบัญญัติและการบริหาร (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) การเลือกตั้งถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเชื่อมโยงความปรารถนาของประชาชนกับการดำเนินงานของรัฐบาล นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังขยายไปถึงการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การก่อตั้งพรรคการเมือง หรือการรณรงค์ในกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ การมีส่วนร่วมนี้แสดงถึงความมั่นคงและความเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (วัชรมน จันรอง, 2567) อย่างไรก็ตาม การเมืองไทยในยุคปัจจุบันได้เผชิญกับการปรับเปลี่ยนสู่ "การเมืองใหม่" ซึ่งหมายถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีความแตกต่างจากธรรมเนียมปฏิบัติในอดีต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วม 5 ลักษณะ คือ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยยึดหลักความอาวุโส (2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานโดยให้เกียรติผู้ที่มีบารมีหรือผู้ที่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ (3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินการตามความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา (4) การมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์ร่วมกัน และ (5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลแบบกัลยาณมิตร (พระนิพนธ์ ส่างช้าง และเกษภา ผาทอง, 2567) ประชาชนยังสามารถใช้สิทธิในการประท้วงหรือการต่อต้านนโยบายของรัฐบาล เพื่อแสดงความไม่เห็นด้วยกับนโยบายหรือการตัดสินใจที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

การพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยในประเทศไทยยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องในสถาบันการศึกษาทุกระดับ รัฐบาลส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในหลักประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นัยนา ชาประสิทธิ์ และพวงทอง อินใจ, 2566) ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้ยังแสดงออกอย่างชัดเจนในระดับท้องถิ่น ซึ่งประชาชนมีโอกาสดำเนินการบริหารจัดการตนเองและการพัฒนาชุมชนของตนผ่านกระบวนการทางการเมืองที่โปร่งใสและรับผิดชอบต่อประชาชน ดังนั้น ในบทบาทของรัฐบาลและหน่วยงานท้องถิ่น ความสำเร็จในการบริหารงานขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจที่สำคัญ การสร้างความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในระบบการปกครองและพัฒนาการเมืองไทยให้มีความยั่งยืนและเจริญก้าวหน้าต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว และอาชีพ แตกต่างกัน ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แตกต่างกัน

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอ นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน บทบาทด้านสถาบันการศึกษา บทบาทด้าน ครอบครัว บทบาทด้านสื่อมวลชน และบทบาทด้านองค์กรศาสนา มีผลต่อความคิดทางการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 เรียนรู้ถึงระดับความรู้ความเข้าใจ และการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาของประชาชนใน พื้นที่เฉพาะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตรวจสอบและออกแบบโครงการหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตย

4.2 ช่วยระบอบองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความคิด เช่น การสื่อสารมวลชนวัฒนธรรมที่ สนับสนุนชุมชนแก้ไขเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุงที่อาศัยความเข้าใจ

4.3 นำไปใช้ในการบริหารจัดการแผนหรือโครงการเพื่อพัฒนาความคิดของประชาชนช่วย เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตยในชุมชนผ่านการพิจารณาของประชาชน

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยมีวิธี ดังต่อไปนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลนาโพธิ์ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลนาโพธิ์และบางส่วนของตำบล ศรีสว่าง องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาโพธิ์ (เฉพาะนอกเขตเทศบาล ตำบลนาโพธิ์) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคู ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านคูทั้งตำบล องค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านคู ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านคูทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลดอนกอก ครอบคลุม พื้นที่ตำบลดอนกอกทั้งตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสว่าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลศรีสว่าง (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลนาโพธิ์) ที่มีอายุอยู่ในช่วง 20 - 60 ปี โดยอยู่ในพื้นที่อำเภอ นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3,670 คน (ข้อมูล ณ 30 พฤษภาคม 2567) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

โดยการคำนวณตามสูตรของ Yamane T. (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน -361 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากโดยไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างและปรับปรุงจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสำรวจรายการ (Check -list) เพื่อทราบถึงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว และอาชีพ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ และส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ รวมจำนวน 22 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.945 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

6. ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอ นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ดังนี้

6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 306 คน (ร้อยละ 84.80) รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน (ร้อยละ 15.20) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 245 คน (ร้อยละ 67.90) รองลงมา ช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 58 คน (ร้อยละ 16.10) ช่วงอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 55 (ร้อยละ 15.20) และช่วงอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.80) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. จำนวน 229 คน (ร้อยละ 63.40) รองลงมาปวส. หรือ อนุปริญญา จำนวน 76 คน (ร้อยละ 21.10) ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 37 (ร้อยละ 10.20) ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.30) และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.90) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้ อยู่ใน ช่วง 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 172 คน (ร้อยละ 47.60) รองลงมา มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 130 คน (ร้อยละ 36.00) มีรายได้อยู่ในช่วง 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 40 คน (ร้อยละ 11.10) มีรายได้ 40,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.30) และมีรายได้อยู่ในช่วง 30,001 - 40,000 บาท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 1.90) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ จำนวน 149 คน (ร้อยละ 41.30) รองลงมามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 84 คน (ร้อยละ 23.30) อาชีพเกษตรกร จำนวน 50 คน (ร้อยละ 13.90) นักศึกษา จำนวน 46 คน (ร้อยละ 12.70) และอาชีพค้าขาย จำนวน 32 คน (ร้อยละ 8.90) ตามลำดับ

6.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอ นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชน อำเภอ นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.079) เมื่อพิจารณา รายด้านได้ผลการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 1.109) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านเห็นความสำคัญของการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชนของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.143) รองลงมา ท่านมีความเชื่อมั่นว่า รัฐบาลควรต้องรับผิดชอบต่อความต้องการและปัญหาของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.024) และท่านเห็นด้วยกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต เช่น การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบนสื่อสังคมออนไลน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 1.149) ตามลำดับ และ 2) ด้านความเชื่อมั่นในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 1.117) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านมั่นใจว่าการศึกษาทางการเมืองสามารถเพิ่มความเข้าใจและความเชื่อมั่นในระบบการเมืองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 1.153) รองลงมา ท่านมีความเชื่อมั่นว่าระบบการเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะช่วยสร้างความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.178) และท่านเห็นด้วยกับความคิดที่ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนสามารถทำให้รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 1.150) ตามลำดับ ดังตารางต่อไป

ตัวแปร	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่มีต่อตัวแปรตาม ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y)	
	r	Sig.
บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน (X1)	0.715**	0.000*
บทบาทด้านสถาบันการศึกษา (X2)	0.817**	0.000*
บทบาทด้านครอบครัว (X3)	0.798**	0.000*
บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4)	0.792**	0.000*
บทบาทด้านองค์กรศาสนา (X5)	0.810**	0.000*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

6.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยกลุ่มกลาทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.975) เมื่อพิจารณารายบทบาทได้ผลการวิเคราะห์ ประกอบด้วย 1) บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.029) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กลุ่มเพื่อนของท่านมีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.199) รองลงมา ได้แก่ กลุ่มเพื่อนของท่านมีวิธีการหรือกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.120) และท่านรู้สึกว่าการสนทนาเรื่องการเมืองกับกลุ่มเพื่อนของท่านมีผลกระทบต่อความคิดทางการเมืองของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 1.178) 2) บทบาทด้านสถาบันการศึกษา โดยที่ภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.057) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สถาบันการศึกษาของท่านมีวิธีการในการรณรงค์และส่งเสริมให้เยาวชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองและประชาธิปไตยได้อย่างอิสระและปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.121) รองลงมา ได้แก่ อาจารย์ในสถาบันการศึกษาเปิดโอกาสให้ท่านสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคม และการเมือง ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความคิดของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.160) และสถาบันการศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และผู้เรียนมีปฏิริยาและการตอบรับต่อข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 1.097) 3) บทบาทด้านครอบครัว โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.093) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านรู้สึกว่าการสนับสนุนจากครอบครัวในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองมีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.150) รองลงมา ได้แก่ ครอบครัวของท่านมีบทบาทในการส่งเสริมให้ท่านสนใจข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และร่วมกิจกรรมทางการเมือง และสิ่งนี้มีผลต่อความคิดทางการเมืองของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 1.155) และท่านและครอบครัวของท่านมีการพูดคุยและวิจารณ์เกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง และการสนทนานี้ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.181) 4) บทบาทด้านสื่อมวลชน โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.050) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมแนวความคิดที่เป็นระบอบประชาธิปไตย และบทบาทนี้มีผลต่อความคิดทางการเมืองของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 1.080) รองลงมาได้แก่ ในการส่งสารทางการเมือง สื่อมวลชนมีอิทธิพลในการชี้นำประเด็นสำคัญทางการเมือง และการชี้นำนี้มีผลต่อการพิจารณาข้อมูล และการตัดสินใจทางการเมืองของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.118) และกลุ่มองค์กรทางการเมืองใช้สื่อมวลชนในการส่งสารมายังท่าน และสื่อมวลชนมีบทบาทในการถ่ายทอดมุมมอง จุดยืน และอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีผลต่อความคิดทางการเมืองของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 1.109) และ 5) บทบาทด้านองค์กรศาสนา โดยที่ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.123) ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ท่านเห็นด้วยกับบทบาทขององค์กรศาสนา ในการสร้างเครือข่ายและทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาความคิดทางการเมืองในระดับชุมชนเพียงใด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 1.181) รองลงมาได้แก่ ท่านเห็นด้วยกับบทบาทขององค์กรศาสนาในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องการเมือง ที่ถูกต้องของประชาชนเพียงใด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.177) และท่านเห็นด้วยกับบทบาทขององค์กรศาสนาในการให้การศึกษาและการอบรมเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เพื่อเสริมสร้างความคิดทางการเมืองที่ถูกต้องของประชาชนเพียงใด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 1.177) ดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐาน	ผลการพิสูจน์สมมติฐาน
ปัจจัยการกล่อมเกลாதางสังคม	
บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน (X1)	ตรงตามสมมติฐาน
บทบาทด้านสถาบันการศึกษา (X2)	ตรงตามสมมติฐาน

บทบาทด้านครอบครัว (X3)	ตรงตามสมมติฐาน
บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4)	ตรงตามสมมติฐาน
บทบาทด้านองค์กรศาสนา (X5)	ตรงตามสมมติฐาน

6.4 ผลการพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้พัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในมิติต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นและการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน โดยเน้นถึงความสำคัญของการใช้สิทธิและหน้าที่ทางการเมืองที่ไม่เพียงแต่จะช่วยพัฒนาชุมชนเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในระบบประชาธิปไตย 2) การสร้างความเชื่อมั่นต่อรัฐบาลและระบบประชาธิปไตย ควรสร้างความเข้าใจว่ารัฐบาลในระบบประชาธิปไตยมีหน้าที่รับผิดชอบต่อประชาชน พร้อมส่งเสริมความเชื่อว่าระบบประชาธิปไตยสามารถนำไปสู่ความยุติธรรมและความเสมอภาคในสังคม การเพิ่มความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐบาลและประชาชนจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในระบบนี้ได้มากขึ้น 3) การสนับสนุนบทบาทของกลุ่มเพื่อนในการกล่อมเกลາทางการเมือง การส่งเสริมกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนที่เน้นการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองสามารถช่วยสร้างความเข้าใจในประเด็นทางการเมืองได้ ควรสนับสนุนให้กลุ่มเพื่อนมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้และมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง 4) บทบาทของสถาบันการศึกษาในการปลูกฝังความคิดประชาธิปไตย สถาบันการศึกษาควรมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนและผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างปลอดภัยและอิสระ โดยควรมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เยาวชนอภิปรายประเด็นสังคมและการเมือง รวมถึงสร้างพื้นที่สำหรับการเรียนรู้เรื่องการเมืองอย่างเป็นระบบ 5) บทบาทของครอบครัวในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเมือง ควรเน้นบทบาทของครอบครัวในการสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการอภิปรายเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง รวมถึงสนับสนุนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่มีประโยชน์ การสนทนาภายในครอบครัวเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการประชาธิปไตย 6) การพัฒนาบทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมความรู้ทางการเมือง สื่อมวลชนควรมีบทบาทในการส่งสารทางการเมืองที่มีคุณภาพ ชี้นำประเด็นทางการเมืองที่สำคัญอย่างเป็นกลางและโปร่งใส สร้างการรับรู้ที่เป็นระบบแก่ประชาชน รวมถึงการนำเสนอข้อมูลที่กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์และตรวจสอบได้ในระบอบประชาธิปไตย และ 7) บทบาทขององค์กรศาสนาในการส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาความคิดทางการเมือง องค์กรศาสนาควรทำงานร่วมกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจเรื่องการเมืองประชาธิปไตย องค์กรเหล่านี้สามารถเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมแนวคิดที่สอดคล้องกับหลักธรรมที่สนับสนุนการพัฒนาการเมืองอย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมในแต่ละมิติจะช่วยเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับระบบ

การเมืองประชาธิปไตยอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ควรเน้นการมีส่วนร่วมที่ยั่งยืนและการสร้างสังคมที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

6.5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว และอาชีพ แตกต่างกัน ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน สรุปได้ว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน (2) กลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน (3) กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกันอย่างน้อย หนึ่งในที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปว่า เป็นไปตามสมมติฐาน และผลของการทดสอบ รายคู่ สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า มีความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. ปวส. หรือ อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า มีความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปวส. หรือ อนุปริญญา และต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ (4) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน (X1) บทบาทด้านสถาบันการศึกษา (X2) บทบาทด้านครอบครัว (X3) บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4) และ บทบาทด้านองค์กรศาสนา (X5) มีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y) ผลการวิเคราะห์พบว่า บทบาทด้านกลุ่มเพื่อน (X1) มีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=0.715$, $sig=0.000$) บทบาทด้านสถาบันการศึกษา (X2) มีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=0.817$, $sig=0.000$) บทบาททางด้านครอบครัว (X3) มีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=0.798$, $sig=0.000$) บทบาทด้านสื่อมวลชน (X4) มีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=0.792$, $sig=0.000$) และบทบาทด้านองค์กรศาสนา (X5) มีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=0.810$, $sig=0.000$) สรุปเป็นไปตามสมมติฐาน

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง ความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีประเด็นที่สามารถมาอภิปรายได้ ดังนี้

จากผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ และอายุ ไม่มีผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุธ บินหมัดหนิ และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การกล่อมเกลாதทางการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตตำบลพะวงอำเภอมืองจังหวัดสงขลา แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของไพฑูรย์ มาเมือง (2565) เรื่อง ความคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลเมืองชุมแพจังหวัดขอนแก่น ซึ่งพบว่า เพศและอายุมีผลต่อความคิดทางการเมือง นอกจากนี้ การศึกษาในอำเภอนาโพธิ์ยังพบว่า ระดับการศึกษาส่งผลต่อความคิดทางการเมือง โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงมีความคิดทางการเมืองที่ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ มาเมือง (2565) แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของศราวุธ บินหมัดหนิ และคณะ (2566) ที่พบว่าระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการกล่อมเกลาททางการเมือง ส่วนอาชีพไม่พบว่ามีความคิดทางการเมืองในอำเภอนาโพธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศราวุธ บินหมัดหนิ และคณะ (2566) แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของไพฑูรย์ มาเมือง (2565) ที่พบว่า อาชีพมีผลต่อความคิดทางการเมืองในบางกลุ่มอาชีพ การเปรียบเทียบผลการวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างทางภูมิศาสตร์และสังคมที่อาจมีผลต่อความคิดทางการเมืองในแต่ละพื้นที่

จากผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ เช่น บทบาทของกลุ่มเพื่อน สถาบันการศึกษา ครอบครัว สื่อมวลชน และองค์กรศาสนา ล้วนมีผลเชิงบวกต่อความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุธ บินหมัดหนิ และคณะ (2566) เรื่อง การกล่อมเกลาททางการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตตำบลพะวงอำเภอมืองจังหวัดสงขลา ซึ่งระบุว่าบทบาทของครอบครัวและสื่อมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญในการกล่อมเกลาททางการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ งานวิจัยของสุชาติ วังคำ และคณะ (2567) เรื่อง การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทองอำเภอสองแควจังหวัดแพร่ ที่ศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทอง อำเภอสองแคว จังหวัดแพร่ ก็สนับสนุนผลวิจัยที่ว่า องค์กรศาสนาและสถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความคิดที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกล่อมเกลาททางสังคมผ่านช่องทางต่าง ๆ นั้นมีผลต่อการพัฒนาความคิดทางการเมืองของประชาชนอย่างชัดเจนในหลายพื้นที่ของประเทศไทย

จากผลการพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อเปรียบเทียบข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ กับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น งานวิจัยของ วิชัย สุขเจริญ (2563) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชนและการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษามีผลต่อการพัฒนาความคิดทางการเมืองของประชาชน ซึ่งสอดคล้อง

กับผลการวิจัยในอำเภอนาโพธิ์ที่ชี้ว่าการมีส่วนร่วมในชุมชนและบทบาทของสถาบันการศึกษามีความสำคัญ อย่างไรก็ตาม งานของ จินตนา พัฒนาวงค์ (2564) ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนจากสื่อมวลชนพบว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลสูงต่อการกล่อมเกลாதางการเมือง ซึ่งแตกต่างจากผลในอำเภอนาโพธิ์ที่พบว่าสื่อมวลชนมีบทบาทเพียงระดับปานกลาง ในขณะที่งานวิจัยของ สมชาย สังข์ทอง (2565) ที่ศึกษาในพื้นที่เมืองใหญ่ พบว่าบทบาทของครอบครัวมีผลต่อการพัฒนาความคิดทางการเมืองมากกว่าการกล่อมเกลาทางการเมืองจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งตรงข้ามกับผลวิจัยในพื้นที่ชนบทของอำเภอนาโพธิ์ที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนมากกว่า

8. องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาความคิดทางการเมืองช่วยก่อให้เกิดองค์ความรู้ ในบริบทไทยคดีศึกษา ที่นำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานทางความคิดทางการเมืองของประชาชนโดยทั่วไปในสังคม ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากความคิดทางการเมืองเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

9.1.1 การส่งเสริมความเข้าใจในหลักการของระบอบประชาธิปไตย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการศึกษาภูมิภาค ควรจัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการของระบอบประชาธิปไตย โดยเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมือง และบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

9.1.2 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดี กระทรวงศึกษาธิการควรบูรณาการเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความคิดทางการเมืองในหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะที่จำเป็นในการเป็นพลเมืองที่ดีและมีความรับผิดชอบต่องสังคม

9.1.3 การจัดตั้งเวทีสาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดตั้งเวทีสาธารณะหรือกิจกรรมสนทนาทางการเมือง เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความคิดเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย รวมถึงการทำความเข้าใจในบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการเมืองไทย

9.1.4 การสนับสนุนสื่อมวลชนในท้องถิ่นให้ทำหน้าที่สื่อสารความรู้ทางการเมือง หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนสื่อมวลชนท้องถิ่นในการเผยแพร่ข้อมูลและสาระเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และเน้นย้ำบทบาทสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในหมู่ประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงทางการเมืองในระยะยาว

9.1.5 การส่งเสริมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ของประชาชนอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำเป็นต้องมีการปลูกฝังในทุกระดับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

และภาครัฐควรส่งเสริมการสร้างความคิดทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอ นาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์และผ่านสื่อมวลชน

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

9.2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางราชการ ควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชน ผ่านการทำประชาคมในพื้นที่ต่างๆ ที่หน่วยงานเหล่านั้นมีหน้าที่เกี่ยวข้อง

9.2.2 ควรส่งเสริมให้ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านร่วมกับผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น จัดกิจกรรมในระดับชุมชน โดยเน้นถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ

9.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

9.3.1 การขยายพื้นที่การศึกษาให้ครอบคลุมพื้นที่อื่น ๆ ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยาย พื้นที่การศึกษาไปยังอำเภอหรือจังหวัดอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดทางการเมือง ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ทางภูมิศาสตร์กับความคิดทางการเมืองของประชาชนได้มากขึ้น

9.3.2 การศึกษาในกลุ่มประชากรที่หลากหลายมากขึ้น ควรพิจารณาขยายกลุ่มตัวอย่าง ให้ครอบคลุมกลุ่มประชากรที่หลากหลาย เช่น กลุ่มอายุ เพศ ระดับการศึกษา หรืออาชีพ เพื่อให้การ วิจัยสะท้อนมุมมองและความคิดของประชากรในกลุ่มต่าง ๆ ได้ครบถ้วน และสามารถวิเคราะห์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อความคิดทางการเมืองในแต่ละกลุ่มได้อย่างละเอียด

9.3.3 การใช้เครื่องมือวิจัยที่หลากหลาย ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาใช้เครื่องมือ วิจัยที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม หรือการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ร่วมกับการ ใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้งและครอบคลุมทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

9.3.4 การวิเคราะห์เชิงสาเหตุและผลกระทบ ควรศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ของความคิดทางการเมือง รวมถึงผลกระทบของความคิดทางการเมืองที่มีต่อการพัฒนาสังคมและ การเมืองในท้องถิ่น เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือการพัฒนาสังคมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

10. เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). **การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย.
- จินตนา พัฒนาวงค์. (2564). อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน พื้นที่ชนบท. **วารสารการเมืองและสื่อสารมวลชน**. 15(2). 75-90.
- นัยนา ชาประสิทธิ์ และพวงทอง อินใจ. (2566). การเสริมสร้างความรู้ประชาธิปไตยและ ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้กับเยาวชน. **วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม**. 7(8). 95-106.
- พระนัสสณะ ส่างช้าง และเกษภา ผาทอง. (2567). การพัฒนาการจัดการทางการเมืองสมัยใหม่ด้วย พลังบ้านวัดโรงเรียนในยุคดิจิทัล. **วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์**. 7(3). 1470-1486.

- ไพฑูรย์ มาเมือง. (2565). ทศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในเทศบาลเมืองชุมแพ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิจัยศรีล้านช้าง*. 2(7). 1-9.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก วันที่ 6 เมษายน 2560.
- วัชรมน จันรอง. (2567). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น. *วารสารวิชาการสังคมศาสตร์สมัยใหม่ (Online)*. 1(4). 1-13.
- วิชัย สุขเจริญ. (2563). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชน: ศึกษากรณีชุมชนเมืองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารวิจัยสังคมศาสตร์*. 22(3). 45-60.
- ศราวุธ บินหมัดหนี สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา และสุปรียา ชำนาญพุฒิพร. (2567). การกล่อมเกลารอบการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตตำบลพะวงอำเภอมือง จังหวัดสงขลา. *วารสารวิชาการ การจัดการภาครัฐและเอกชน*. 5(3). 206-218.
- สมชาย สังข์ทอง. (2565). บทบาทของครอบครัวในการกล่อมเกลารอบการเมือง: ศึกษากรณีเมืองใหญ่ในภาคกลาง. *วารสารรัฐศาสตร์และการบริหารรัฐกิจ*. 19(1). 112-130.
- สุชาติ วั่งคำ สมจิต ขอนวงศ์ และสายันท์ อินนันใจ. (2567). การส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยในการเลือกตั้งของประชาชนตำบลเวียงทองอำเภอสว่างเม่นจังหวัดแพร่. *วารสาร มจร โกศีย์ บริหารศน์*. 2(1). 40-51.

10. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้ สมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภา ธิริกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ แก้ไข และปรับปรุงอย่างละเอียดรอบคอบตลอดระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย รวมถึงคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย จิตรเหล้าอาพร ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านสำหรับคำปรึกษาความรู้ และประสบการณ์ในการพัฒนางานวิจัยในครั้งนี้ และกรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้สั่งสอนและมอบความรู้ที่มีค่า ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่มอบความรัก ความหวังใจ และการสนับสนุนที่ไม่สิ้นสุด พร้อมทั้งขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจเสมอมา